Několik poznámek ke kánonu 1379 § 4 v novém znění CIC/1983 platném od roku 2021

Marián Bartoloměj Čačík

Když 4. června 2021 promulgoval papež František Apoštolskou konstituci *Pascite gregem Dei*, jíž novelizoval kodexové trestní právo hmotné (VI. knihu CIC/1983), bylo zřejmé, že nejde pouze o novou systematiku či inkorporování mimokodexových trestních zákonů z let 1983–2021 do CIC/1983, ale že lze vypozorovat úsilí o přísnější vymáhání církevní kázně a důslednější trestání pachatelů trestných činů. Sám papež v této konstituci naznačil základní principy reformy trestního práva: „…analyzovat nové potřeby, osvětlit omezení a nedostatky současné legislativy a popsat řešení, jež by byla možná, jasná a prostá.“[1]

V souvislosti s tím nová VI. kniha CIC/1983 přinesla několik skutkových podstat trestných činů, které předchozí kodex neobsahoval. Vedle výše zmiňovaných dříve mimokodexových norem obsahuje i několik *úplně nových ustanovení*. Mezi ně řadíme právě ustanovení kán. 1379 § 4, který je předmětem tohoto pojednání. Tento kánon ve svém novém znění zavádí trestný čin udělení svátosti osobě, které to právo zakazuje: „Kdo úmyslně udělí svátost tomu, jenž má zákaz ji přijmout, bude potrestán suspenzí, k níž mohou být přidány další tresty podle kán. 1336 § 2 až 4.“

Tato nová norma tak úplně novou zase není. Obsahoval ji už pio-benediktinský kodex z roku 1917: „Přisluhovatel, který se odváží udělit svátost oněm, jimž právo, ať božské, ať církevní, je zapovídá přijímat, budiž suspendován s udílení svátostí po dobu, kterou podle rozumného uvážení určí ordinář, a budiž potrestán dalšími

[1] PAPEŽ FRANTIŠEK, *Pascite gregem Dei*.

tresty podle vážnosti viny, bez újmy zvláštních trestů, které stanoví právo na některé trestné činy tohoto druhu.“[2] Z kodexu Jana Pavla II. v roce 1983 (CIC/1983) byl vypuštěn, aby se nyní do něho v upravené podobě vrátil.

Úvodem je nutné podotknout, že matérie tohoto paragrafu byla poněkud neorganicky začleněna do kán. 1379, který se zabývá trestnými činy simulace udílení svátostí. V něm jsou první dva paragrafy (týkající se celebrování eucharistie bez kněžského svěcení a neplatné udílení svátosti smíření) převzaty z předchozí právní úpravy z roku 1983. Třetí paragraf inkorporoval mimokodexovou normu ohledně pokusu udělit svátost svěcení ženě.[3] Poslední (pátý) paragraf pak postihuje zbytkovou normou ostatní pokusy simulování svátostí. V námi sledovaném čtvrtém paragrafu však o žádnou simulaci nejde. Mluví o zákonem zakázaném (klidně však platném!) udělení svátosti. Těžko říci, zda šlo o snahu šetřit místem a nutnost vtěsnat se do předem daného množství kánonů VI. knihy,[4] avšak z pohledu přehlednosti a logiky by si tato norma zasloužila vyčlenění do samostatného kánonu.

Skutková podstata kán. 1379 § 4 je formulována obecně a vztahuje se na všechny svátosti v nejrůznějších formách jejich nedovoleného udělování osobě, jíž to právo zakazuje. Tato norma má však zbytkový charakter a netýká se tudíž těch nezákonných udílení svátostí, které jsou již výslovně upraveny jako trestné činy v jiných kánonech,[5] jako např. nedovolené udělení biskupského svěcení bez papežského pověření (kán. 1387) nebo jiného svěcení osobě světiteli nepodřízené bez pověřovacích listin vlastního ordináře svěcence (kán. 1388).

Oproti předchozí normě CIC/1917 kán. 1379 § 4 vložením slova *deliberate* upřesňuje, že „delikt je spáchán pouze tehdy, pokud si je osoba udělující svátost vědoma, že přestupuje kanonickou normu,“[6] jak to zmiňuje kán. 843 § 1.[7] Zároveň je nutné podotknout, že trestného činu se v případě kán. 1379 § 4 dopouští pouze udělovatel svátosti, a nikoli ten, kdo by ji takto protiprávně přijímal.

---

2 Kán. 2364 CIC/1917.

3 Obecně závazné nařízení (*decretum generale*) Kongregace pro nauku víry, publikované v L'Osservatore Romano dne 30. května 2008.

4 Kán. 1311–1399.

5 Srov. PIGHIN, Bruno Fabio, *Il nouvo sistema penale della Chiesa*, Venezia, 2022, s. 382.

6 *Aggiornamento al Codice di diritto canonico commentato*, Milano, 2021, s. 72.

7 „Posvátní služebníci nesmějí odmítnout svátosti těm, kdo o ně vhodně žádají, jsou řádně připraveni a právo jim nezakazuje přijetí.“

Vzhledem k všeobecnému určení deliktního jednání v tomto kánonu se nabízí otázka, na které konkrétní případy by se mohl vztahovat.

1. Křest

V případě svátosti křtu právo nepřipouští udělení již jednou (nezpochybněně platně) pokřtěnému.[8] V tomto případě by dokonce šlo o simulaci takto udělovaného křtu, který jako svátost vtiskující nezrušitelné znamení nemůže být platně udělen podruhé.[9]

K přijetí křtu je právem na straně dospělého[10] křtěnce vyžadována[11]

a) projevená vůle přijmout křest,
b) dostatečné poučení ve víře a křesťanských povinnostech,
c) osvědčení se v křesťanském životě během katechumenátu.

V případě nebezpečí smrti se u dospělého křtěnce vyžaduje[12]

a) nějaké poznání základních pravd víry,
b) nějak projevený úmysl přijmout křest,
c) příslib zachovávat přikázání.

Z dikce zákona tedy vyplývá, že absence některé z těchto podmínek neumožňuje tuto svátost udělit. Tak by např. zanedbání dostatečného katechumenátu a náležité přípravy třeba z důvodu „velkorysé vstřícnosti“ duchovního správce nechtějícího katechumeny příliš obtěžovat dlouhým katechumenátem naplňovalo skutkovou podstatu kán. 1379 § 4.

V případě křtu dětí (mimo nebezpečí smrti) jsou právem vyžadovány podmínky:

a) souhlas se křtem alespoň jednoho rodiče (či zákonného zástupce),
b) opodstatněná naděje katolické výchovy.

I zde by se tedy duchovní správce udílející křest dětem rodičů např. pouze formálních a víru nevyznávajících katolíků (při absenci víru vyznávajícího alespoň kmotra či jiného člena rodiny) vystavoval postihu na základě tohoto nového kánonu, jenž jako sankci stanovuje obligatorní trest suspenze! Tento trest však vedle

---

8 Kán. 864.

9 Kán. 845 § 1.

10 Osoba starší 7 let mající užívání rozumu.

11 Kán. 865 § 1.

12 Kán. 865 § 2.

duchovních podle nového znění kán. 1333 § 1 (vypouštějícího zužující definici speciálního subjektu deliktu) postihuje i laiky, pochopitelně za předpokladu, že zastávají nějaký církevní úřad, jehož by se suspenze mohla týkat.

2. Biřmování

Obdobně je tomu u svátosti biřmování. Také zde připadá v úvahu (v praxi však u biskupa či kněze alespoň elementárně zdravého rozumu těžko představitelná) simulace, kterou pochopitelně právo nedovoluje. To by nastalo v případě udělení této svátosti osobě nepokřtěné či jednou již platně biřmované.[13] Reálnějším případem by však mohlo být udělení této svátosti za nesplnění podmínek stanovených v kán. 889 § 2 a 890:

a) užívání rozumu,
b) vhodné poučení a řádná příprava,
c) schopnost obnovit křestní závazky,
d) dosažení vlastního rozhodování či jiný biskupskou konferencí stanovený věk.

Zde by se tedy trestného činu dopustil biřmující biskup či kněz, který by např. vědomě ignoroval nedostatečnou přípravu biřmovance anebo by bez závažného důvodu udělil tuto svátost osobě nesplňující věková kritéria, na území České biskupské konference stanovená na hranici 14 let.

3. Eucharistie

Mnohem častěji však než tomu bylo u předchozích dvou svátostí, které se z podstaty věci přijímají jednou za život, se bude aplikace kán. 1379 § 4 týkat eucharistie, kterou právo vybízí „zbožně a často přijímat.“[14] I u této svátosti vymezení subjektu deliktu přesahuje kategorii duchovních. V tomto případě lze trest uložit nejen posvátným služebníkům, ale také mimořádným rozdavatelům svatého přijímání a akolytům.[15] Omezení práva přijmout eucharistii stanovují kán. 915 a 916. V souvislosti s kán. 1379 § 4, který netrestá příjemce, nýbrž udělovatele svátosti, připadá v úvahu toliko první z nich: „K svatému přijímání se nepřipustí exkomunikovaní a trestaní interdiktem po uložení těchto trestů rozhodnutím nebo

[13] Kán. 889 § 1.

[14] Kán. 898.

[15] Srov. PIGHIN, Bruno Fabio, *Il nouvo sistema penale della Chiesa*, s. 383.

po jejich úředním zjištění; rovněž se nepřipustí ti, kdo tvrdošíjně setrvávají ve zjevném těžkém hříchu."

Exkomunikace a interdikty *ferendae* a deklarované *latae sententiae* jsou natolik jednoznačně právně definované a uchopitelné, že se jimi nemusíme zabývat. Je však zřejmé, že druhá část kán. 915 otevírá širokou, a ne vždy jednoznačnou diskusi, jejíž výsledek bude v souvislosti s ustanovením kán. 1379 § 4 rozhodovat o suspenzi udělovatele svátosti. Takto přísný trest by si určitě zasloužil velice precizně stanovené podmínky, jejichž porušení rozhoduje o naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu.

Již na počátku se dostáváme k samotnému pojmu zjevného *těžkého hříchu*. Avšak „určit, zda se jedná o zjevný těžký hřích, není vždy snadné, protože je nutné vzít v úvahu zvláštní hledisko úmyslu, úrovně poznání a svobody pachatele."[16] Vzhledem k silnému subjektivnímu aspektu těchto okolností lze dost dobře těžko s naprostou jistotou tvrdit o druhém člověku, že se nachází v těžkém hříchu. Mnohdy lze pojmenovat konkrétní hřích v jeho objektivní definici, avšak rozhodnout o přičitatelnosti konkrétní osobě může pouze Bůh[17] či přinejlepším sám jednotlivec se soudem vlastního svědomí. „Přičitatelnost a odpovědnost za nějaké jednání může být snížena, a dokonce potlačena neznalostí, roztržitostí, násilím, strachem, návyky, bezuzdnými vášněmi a jinými psychickými nebo sociálními činiteli."[18]

Kán. 915 vyžaduje, aby byl tento těžký hřích *zjevný*. Znalost o těžkém hříchu musí být tedy na straně udělovatele svátosti opřena o obecně známé skutečnosti. Zároveň v něm musí dotyčná osoba *tvrdošíjně setrvávat*. K takovým případům náleží spolužití v kanonicky neplatném manželství či konkubinátu. Podobnou kvalifikaci má i členství ve sdružení, které brojí proti církvi (kán. 1374).[19] Je však poněkud matoucí, že tentýž papež, který promulgoval novou VI. knihu CIC/1983 i s nově vloženým ustanovením kán. 1379 § 4, současně při výkonu své pastýřské služby v souvislosti s přijímáním eucharistie tvrdí: „Proto už není možno říkat, že všichni, kdo se nacházejí v nějaké situaci zvané ‚neregulérní', žijí ve stavu

---

16 *Codice di diritto canonico commentato*, Milano, 2001, s. 787.

17 „Jen jeden je zákonodárce a soudce… Kdo však jsi ty, že soudíš bližního?" (Jak 4, 12).

18 *Katechismus katolické církve*, čl. 1735, Praha, 1995.

19 Srov. GÓRALSKI, Wojciech, GÓRECKI, Edward, KRUKOWSKI, Józef, KRZYWDA, Józef, MAJER, Piotr, ZUBERT, Bronisław, *Komentarz do Kodeksu prawa kanonicznego*, *Tom III/2*, Poznań, 2011, s. 101.

smrtelného hříchu a ztratili milost posvěcující. Polehčující okolnosti nesouvisejí jen s případnou neznalostí normy. Subjekt, třebaže zná dobře normu, může mít velké obtíže s pochopením ‚hodnot, o které jde u této mravní normy', nebo se může nacházet v konkrétních podmínkách, které mu nedovolí jednat odlišně a učinit jiná rozhodnutí, aniž by se obtížil novou vinou."[20]

Právě v případě rozvedených manželů žijících v novém svazku je značně na pováženou, zda se dá mluvit o osobách *tvrdošíjně setrvávajících v těžkém hříchu*. Je nelehké rozlišit, kdy se bude jednat o tvrdošíjnost, kdy nesnadnost a kdy morální nemožnost. Je člověk žijící v nelegitimním svazku vydávajícím se za manželství zatvrzelým hříšníkem nebo jen člověkem v neřešitelné či nesnadno řešitelné situaci? Je pár žijící v nelegitimním svazku (např. z finančních důvodů nájemného) tvrdošíjně setrvávající ve hříchu anebo jen lehkomyslně neřešící svou slabost a příležitost ke hříchu? A projeví-li vůli setrvat v soužití typu bratr-sestra, avšak občas svému odhodlání nedostojí, naplní se definice kán. 915?

Papežská rada (dnes dikasterium) pro výklad legislativních textů se kloní k objektivnímu hodnocení jednání těchto osob, jinak by se nařízení tohoto kánonu stalo natolik relativizovatelným, že by tato norma přestala být takřka aplikovatelná.[21] Současně se však v témže prohlášení uznává, že „rozlišení případů, kdy mají být věřící, kteří se nacházejí v popsaném stavu, vyloučeni z eucharistického přijímání, je odpovědností duchovního pastýře, který je odpovědný za společenství."[22] A i sám papež František – odvolávaje se na toto prohlášení papežské rady – říká: „Z tohoto důvodu negativní soud o nějaké objektivní situaci nezahrnuje soud o přičitatelnosti nebo vině dotyčné osoby."[23] Velmi nesrozumitelně pak působí jeho konstatování: „Vezmeme-li v úvahu nespočetnou různost konkrétních situací, jako jsou ty, které jsme uvedli výše, je pochopitelné, že nelze od synodu nebo od této exhortace očekávat nové obecné normy kanonické povahy, aplikovatelné na všechny případy."[24] Proto není zcela zřejmé, proč k takovéto normě obecné povahy – poněkud v rozporu se svým dřívějším prohlášením – přistoupil včleněním ustanovení kánonu 1379 § 4 do nového znění CIC/1983.

---

20 PAPEŽ FRANTIŠEK, *Amoris laetitia*, čl. 301.

21 Srov. PAPEŽSKÁ RADA PRO VÝKLAD LEGISLATIVNÍCH TEXTŮ, *Prohlášení o otázce přistupování ke svatému přijímání rozvedených, kteří uzavřeli nový svazek* (24. 6. 2000), bod 2.

22 Ibidem, bod 3.

23 PAPEŽ FRANTIŠEK, *Amoris laetitia*, čl. 302.

24 Ibidem, čl. 300.

4. Svátost smíření

V souvislosti se svátostí smíření právem nedovolené udělení svátosti připadá v úvahu v případech, kdy zpovědník udělí rozhřešení penitentovi stiženému trestem exkomunikace či interdiktu, nekajícímu (při absenci lítosti a předsevzetí se napravit)[25] či penitentovi, který nevykonal individuální vyznání svých hříchů,[26] přičemž nesplňoval zákonně vymezené podmínky pro generální absoluci.[27] Co se týče pokusu o rozhřešení spoluviníka *contra sextum*, tomu právo vyčleňuje samostatný kán. 1384. Užití kán. 1379 § 4 však v souvislosti se svátostí smíření bude záležitostí spíše hypotetickou, neboť z důvodu zpovědního tajemství by jeho porušení bylo jenom obtížně prokazatelné.

5. Pomazání nemocných

Udílení pomazání nemocných rovněž nebude často postihováno tímto kánonem, už jenom z důvodu, že se zpravidla uděluje v bližším či vzdálenějším nebezpečí smrti, kdy právo vcelku velkoryse a správně sleduje svůj hlavní cíl (*salus animarum*),[28] který opravňuje k udělení svátosti. Přesto však i zde právo zakazuje udělení této svátosti osobám, které „zatvrzele setrvávají ve zjevném těžkém hříchu.“[29] V tomto případě však okolnost nebezpečí smrti pomůže udělovateli mnohem jasněji identifikovat zatvrzelost, odmítání hříchu a možnosti svátostného smíření.

6. Svátost svěcení

I u svátosti svěcení jsou některé skutkové podstaty nezákonného udělení svátosti pokryty jinými kánony.[30] Pod zbytkový kán. 1379 § 4 by pak spadalo udělení svátosti svěcení mimo vlastní území bez dovolení místního diecézního biskupa[31] a udělení svěcení osobě, která nesplňuje právem stanovené požadavky:

---

25 Kán. 959 a 987.

26 Kán. 988.

27 Kán. 961–962.

28 Kán. 1752.

29 Kán. 1007.

30 Kán. 1387 (nedovolená konsekrace biskupa), kán. 1388 § 1 (udělení svěcení bez pověřovacích listin ordináře), kán. 1379 § 3 (pokus o svěcení ženy).

31 Kán. 1017.

a) svobodné rozhodnutí svěcence,[32]
b) dosažené vzdělání,[33]
c) neporušená víra,[34]
d) správný úmysl,[35]
e) náležité znalosti,[36]
f) dobrá pověst,[37]
g) mravní bezúhonnost,[38]
h) osvědčení ve ctnostech,[39]
i) náležité duchovní a tělesné vlastnosti,[40]
j) právem předepsaný věk,[41]
k) svobodný stav (mimo kandidáty trvalého jáhenství, u nich pak souhlas manželky),[42]
l) přijetí iniciačních svátostí,[43]
m) přijetí a vykonávání služeb lektora a akolyty (mezi přijetím služby akolyty a jáhenského svěcení alespoň 6 měsíců),[44]
n) vlastnoruční žádost a prohlášení kandidáta jáhenství a kněžství,[45]
o) přijetí závazku celibátu,[46]
p) vykonání alespoň pětidenních duchovních cvičení,[47]
q) absence překážky či iregularity.[48]

---

32 Kán. 1026.
33 Kán. 1027.
34 Kán. 1029.
35 Ibidem.
36 Ibidem.
37 Ibidem.
38 Ibidem.
39 Ibidem.
40 Ibidem.
41 Kán. 1031.
42 Kán. 1031 § 2.
43 Kán. 1033 a 1050, odst. 3.
44 Kán. 1034–1035.
45 Kán. 1036.
46 Kán. 1037.
47 Kán. 1039.
48 Kán. 1040–1049.

7. Manželství

Svátosti manželství se zřejmě ustanovení kán. 1379 § 4 nebude týkat vůbec,[49] protože tuto svátost „si totiž vzájemně udělují sami manželé, a jsou tak zároveň subjekty, které ji udělují i přijímají. Výše zmíněný paragraf jasně rozlišuje mezi oběma rolemi tím, že nepředpokládá jejich překrývání: týká se pouze toho, kdo vykonává funkci udělovatele jiné osobě, které je zakázáno svátost přijímat.“[50] Proto s přihlédnutím ke kán. 18, který v případě trestních zákonů nařizuje použití zužujícího výkladu, se zdá, že manželství musí být vyloučeno ze seznamu svátostí chráněných tímto trestním zákonem.[51]

Závěr

„Svátosti Nového zákona, ustanovené Ježíšem Kristem a svěřené církvi, jsou, jako úkony Krista a církve, znameními a prostředky, jimiž se vyjadřuje a posiluje víra, vzdává pocta Bohu a uskutečňuje posvěcení lidí; proto velmi přispívají k vytváření, posilování a projevování církevního společenství; proto při jejich udělování musí mít posvátní služebníci i ostatní křesťané velikou úctu a náležitou pečlivost.“[52] Je tak pochopitelné, že církvi leží na srdci náležité udílení svátostí, při němž jsou udělovatelé pouze služebníky Kristových tajemství a jeho posvěcující činnosti v Božím lidu, a proto by měli vždy dodržovat normy k jejich udílení stanovené církví.

Tímto článkem jsem se snažil poukázat na velikou šíři možného uplatnění ustanovení kán. 1379 § 4, která – je-li mi to dovoleno říci – by mohla dosahovat až absurdních rozměrů. Vzhledem k přísné sankci, kterou tento kánon obsahuje, by byl možná vhodnější taxativní výčet skutkových podstat (např. s citací konkrétních kánonů, o jejichž porušení by se mělo jednat) anebo, měla-li by zůstat definice deliktního jednání takto blíže nevyjmenovaná, bylo by možná vhodnější změnit sankci z obligatorní na fakultativní, aby při jejím uložení zůstal prostor trestající

---

49 Sám CIC/1983 neužívá u manželství slovesa *administrare* tak jako u udělování jiných svátostí, jež se nachází i v kán. 1379 § 4, nýbrž pro uzavírání manželství užívá zásadně *celebrare*, zatímco pro činnost oddávajícího (zpravidla) duchovního *assistere*.

50 PIGHIN, Bruno Fabio, *Il nouvo sistema penale della Chiesa*, s. 383.

51 Srov. ibidem.

52 Kán. 840.

církevní autoritě zvážit skutečnou závažnost porušení zákona a způsobenou škodu, kterou by trest měl vždy adekvátně reflektovat.

Největší problém zařazení ustanovení kán. 1379 § 4 do novely trestního práva leží však patrně ve smíšených signálech, které jsou zákonodárcem vysílány a které mohou působit adresátům těchto norem jistou míru zmatení a nejistoty. Zatímco jim totiž nejen mediální,[53] ale i oficiální vyjádření[54] nejvyššího pontifika komunikuje vstřícnost a milosrdnou velkorysost, zároveň promulguje zákon, který je postaven na opačných východiscích. Doufejme, že následná praxe ustálí aplikaci tohoto mírně problematického kán. 1379 § 4, bez jehož existence by se kanonické trestní právo (tak jako doposud) zřejmě obešlo.

Resumé

Tento článek se zaměřuje na ustanovení kán. 1379 § 4, které se po novelizaci kanonického trestního práva papežem Františkem objevilo v VI. knize CIC/1983 a které zavádí novou skutkovou podstatu trestného činu nedovoleného udělení svátosti. Vzhledem k všeobecné formulaci tohoto kánonu přináší článek průřez jednotlivými svátostmi a možnými případy, které by tuto skutkovou podstatu naplňovaly. Současně poukazuje na jistou nesrozumitelnost této nové kodexové normy, která poněkud nekoresponduje s jinými vyjádřeními zákonodárce.

Summary

Some Notes on Canon 1379 § 4 in the New Version of CIC/1983 Valid from 2021

This article focuses on can. 1379 § 4, which appeared in Book VI of CIC/1983 after Pope Francis' amendment of canon criminal law, and which introduces a new offence of the crime of illicit administration of the sacrament. Given the general wording of this canon, the article gives a cross-section of the individual sacraments and possible cases that would meet this offence. It also points out a certain lack of clarity in this new code provision, which is somewhat inconsistent with other statements by the legislator.

---

53 „Nikdy jsem nikomu neodmítl podat eucharistii." Z odpovědi papeže Františka na otázku ohledně odmítání podávání eucharistie politikům podporujícím potratové zákony na tiskové konferenci během letu z Bratislavy do Říma, dostupné na <http://www.vaticannews.cn/cs/papez/news/2021-09/papez-pri-tiskovce-v-letadle-nikdy-jsem-neodmitl-podat-eucharis.html> (14. 11. 2022).

54 „V důsledku podmíněností a polehčujících faktorů je možné, že v objektivní situaci hříchu – který není subjektivně přičitatelný, nebo aspoň ne plně – může člověk žít v milosti Boží, může milovat a může také růst v životě milosti a lásky a dostávat k tomu pomoc církve." (*Amoris laetitia*, čl. 305); „Eucharistie není odměnou pro dokonalé, nýbrž velkorysým lékem a pokrmem slabých." (*Evangelii gaudium*, čl. 47).

Klíčová slova: trestní právo, Kodex kanonického práva, novela VI. knihy, kán. 1379 § 4

Keywords: criminal law, Code of Canon Law, amendment to Book VI, can. 1379 § 4

Autor

ICLic. PaedDr. Mgr. Marián Bartoloměj Čačík, JC.D., O.Praem., narozen roku 1978, vyučuje kanonické právo na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a je místopředsedou Metropolitního církevního soudu v Praze. Vystudoval Katolickou teologickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, Pedagogickou fakultu Katolické univerzity v Ružomberku a Fakultu práva, kanonického práva a správy Katolické univerzity Jana Pavla II. v Lublinu.

Author

ICLic. PaedDr. Mgr. Marián Bartoloměj Čačík, JC.D., O.Praem., born in 1978, teaches canon law at the Catholic Theological Faculty, Charles University in Prague, and is a vice-president of the Metropolitan Ecclesiastical Court in Prague. He graduated from the Catholic Theological Faculty of Charles University in Prague, the Faculty of Education of the Catholic University in Ružomberok (Slovakia) and the Faculty of Law, Canon Law and Administration at John Paul II Catholic University in Lublin (Poland).

Kontakt
ICLic. PaedDr. Mgr. Marián Bartoloměj Čačík, JC.D., O.Praem.
Nebušická 118
164 00 Praha – Nebušice

e-mail: cacik@centrum.cz